Ankenævnet for Forsikring

Den 17. juni 2015 blev i sag nr. 87069:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at udbetale ménerstatning for et anmeldt ulykkestilfælde, der skete den 15/12 2011. Klageren er født i 1971.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning blandt andet med henvisning til, at det er forudbestående forhold og sygdom, der er årsagen til klagerens gener i lænderyggen. Det er selskabets opfattelse, at den anmeldte hændelse ikke i sig selv er egnet til at forvolde skade i en normal rask ryg.

Af klagerens patientjournal af 15/3 2011 fremgår bl.a.:

> "K: Lændesmerter med udstråling bilat i ballerne. Ingen red flags el. neuro udfald ved adspørgen.
>
> Obj. Normal neuro. Neg. springningstest. ikke banke øm. Neg laseque og den omvendte. Normal kraft i UE. Nedsat bevægelighed af ryg i alle planer grundet musk smerter af moderat grad.
>
> Sender henv*. til fys og rekons v. mgl. bedring. Rp. ibumetin samt gode råd."

Klageren fik ryggener den 15/12 2011 i forbindelse med, at hun løftede et køleskab, mens hun var på arbejde. Hændelsen blev anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen. Hendes læge udarbejdede en lægeerklæring af 15/12 2012, hvor diagnosen er anført som dis-

kusprolaps i lænden. Af hendes patientjournal af 15/4 2013 fra et reumatologisk ambulatorium fremgår bl.a.:

> "Siden sidst
> Let bedring i symptomer efter lændebrud. Dog stadig meget svingende symptomer i form af smerter trækkende fra lænden i højre side, og ned i bagsiden af højre lår, underben og de tre laterale tæer på højre fod. Kan ikke sidde ned i for lang tid, og har derfor problemer med at køre længere tur i bil. Har ikke bemærket prikkende/stikkende fornemmelse sv.t. L5-området."

Arbejdsskadestyrelsen foranledigede, at klageren blev undersøgt af en neurokirurg, der i erklæring af 4/11 2013 bl.a. udtalte:

> "Tidligere:
> I 2004 var hun fører af bil der blev påkørt bagfra og havde efterfølgende nogle nakkesmerter, men disse forsvandt over det næste halve års tid og vendte ikke tilbage.
> Ifølge egen læges journal havde hun nogle lændesmerter i marts md. 2011.
> Hun fortæller at disse skyldtes at hun måtte fastholde sin søn i forbindelse med at denne fik et angstanfald, hun blev derved væltet om på et flisegulv, og fik efterfølgende de nævnte lændesmerter som førte hende til egen læge, hun blev behandlet med Ibumetin og smerterne forsvandt i løbet af nogle få uger, og de vendte ikke tilbage.
> Herudover tidligere rask.
>
> Aktuelle:
> Den 15.12.2011 skulle hun på arbejdet flytte et defekt knapt 2 meter højt køleskab.
> Ved at 'vrikke' køleskabet ville hun bringe det ud gennem 2 døre, men da hun skulle igennem dør nr. 2 var et dørhængsel for højt således at skabet ikke kunne komme igennem.
> Skabet blev pludseligt stoppet.
> For at få skabet igennem døren ville hun så stille det lidt på skrå, hvorfor hun med den ene fod skubbede bunden af skabet fra sig, men dette medførte at skabet fik overbalance og væltede ned over hende, hvorved hun faldt bagover ned på ryggen.
> En person så hændelsen og hjalp hende fri.
> I forbindelse med uheldet fik hun lændesmerter, især i højre side af lænden.
> Hun så tilstanden an den følgende tid, men lændesmerterne udviklede sig i retning af tiltagende intensitet og hun bemærkede også smerter der begyndte at stråle ud i højre ben til foden, som også begyndte at sove, og dette medførte at hun gik til egen læge den 18.1.2012 med ovenfor nævnte gener.
> ...
> Hun bliver vejledt og instrueret af fysioterapeut, ses til en hel del læge- og terapeut/sygeplejerskekontroller, men i hele forløbet uden at der sker nogen bedring af tilstanden, og man beslutter derfor at foretage MR-skanning af columna lumbalis.
> Billederne er d.d. gennemgået, og der ses efter min vurdering normale hvirvelstrukturer, der er normal hvirvelskivehøjde, og der er normal hydrering af hvirvelskiverne.
> Der er ikke nogen discusprolapser eller andet der generer pladsen i den fremstillede rygmarvskanal, og der er plads i begge sider i samtlige foraminae.
> Facetleddene L4/L5 ses med nogen artrose og lidt væske i ledspalterne, mindre men dog også synlig artrose i leddene L5/S1.
> Således ikke billedmæssigt nogen umiddelbar forklaring på den udstrålende smerte til højre ben som i forløbet varigt har lokaliseret til L5-rodsområdet, og hun beskriver fortsat at generne sidder til bagsiden af højre lår, drejer sig frem over højre underbens yderside til forsiden, og fortsætter så ud over vristen til tæerne.

I forløbet er der også foretaget røntgenundersøgelse af columna lumbalis, der er ikke set nogen tegn på arkolyse, men der er en antydet fremadglidning af 4. lændehvirvel på 5.
Funktionsbilleder viser ingen form for abnorm bevægelighed mellem lændehvirvlerne, men bagudbøjningen giver en pæn lordose, mens fremadbøjningsforsøget kun danner en ret stav.
...
Resumé:
42-årig kvinde som den 15.12.2011 pådrager sig en lænderygpåvirkning da hun i forbindelse med at ville flytte et højt køleskab vælter bagover og får skabet over sig, således at hun slår ryggen direkte. Straks lændesmerter som i løbet af kortere tid begynder at stråle ud til højre ben, og da generne ikke bedres søger hun egen læge i midten af januar md.
Kommer herefter til fysioterapeut og gennemfører vejledning og gør sine øvelser hjemme, får ingen effekt af dette og henvises senere til discusambulatoriet i ... hvor hun nu har været tilknyttet i et års tid med vejledning og kontrol uden at tilstanden er bedret.
I løbet af september md. 2013 bliver hun vurderet af ny læge som instruerede hende i nye øvelser, hun har gjort disse men har ikke kunnet kommet til kontrol da lægen i øjeblikket er sygemeldt. MR-skanning har vist nogle artroseforandringer på leddene L4/L5 og mindre udtalt svarende til L5/S1, hvirvelskiverne er af normal højde og med normal hydredring.
Der er god plads i rygmarvskanal og i foraminae.
Objektivt findes ændret følesans på bagydersiden af højre lår videre ned over yder- og forside af underbenet samt over vristen og ned til tæerne.
Mangler højre mediale haserefleks, strakt benløft på højre side giver smerter i lænden ved 30 grader og udstråling ved få graders yderligere løft.
Gangen med let aflastning af det højre ben, men i øvrigt med normalt tempo.
Lændebevægeligheden meget indskrænket og lænden flad i neutralstillingen.
Der har ikke været nogen overbevisende bedring i forløbet indtil nu.

Konklusion:
Undersøgtes gener beskrives udløst i forbindelse med hændelsen og siden vedvarende været til stede på trods af konservative behandlinger ved såvel privat praktiserende fysioterapeut som senere gennem et års tilknytning til discusambulatoriet på ... sygehus.
Der har ikke billedmæssigt kunnet påvises nogen klar strukturel læsion som årsag til generne. Umiddelbart bedømt er det min vurdering at tilstanden må opfattes blivende, men der er for få uger siden sat nye øvelser i gang som endnu ikke har kunnet kontrolleres hos den læge i discusambulatoriet der skulle følge hende.
Hun er således fortsat tilknyttet discusambulatoriet i ..., og man kan vel derfor næppe tillade sig at erklære tilstanden for blivende, om end min personlige tro på mulighederne for nogen betydende bedring er meget beskeden."

Arbejdsskadestyrelsen fremkom med sin afgørelse den 23/6 2014. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

"Sagens oplysninger

I anmeldelsen samt i spørgeskemaet står, at du den 15. december 2011 flyttede et tungt køleskab, hvorved du fik rygsmerter. Din læge har i lægeerklæring I stillet diagnosen discusprolaps i lænden.
Vidnet har forklaret, at han var tilstede ved hændelsen og han så, at du kom til skade med lænden i forbindelse med flytningen af køleskabet. Køleskabet kilede sig fast i dørkarmen i forbindelse med flytningen.
...

Begrundelse
Du har under dit arbejde på ... Kro været udsat for en ulykke. Vi vurderer, at skaden i form af discusprolaps er forårsaget af, at du flyttede et køleskab, der imidlertid kilede sig fast i en dørramme.

Vi er opmærksomme på, at arbejdsgiver ikke er bekendt med hændelsen, men vi finder, at der er dokumenteret en hændelse sket under arbejdet, idet et vidne overværede hændelsen og har oplyst, at du kom til skade med lænden, da køleskabet skulle løftes fra gulvet.

Varigt mén

Afgørelse
Vi vurderer, at dit mén efter arbejdsskaden er 10 procent."

I brev af 8/12 2014til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Sagens retlige grundlag:
Af den tegnede ordning hos Alm. Brand Forsikring A/S fremgår følgende lændeklausul:

> 'Forsikringen dækker ikke
> Afsnit 2, punkt 12.1.6.
>
> Facetledssymptomer, hekseskud, lændehold og diskusprolapstilfælde, opstået i lændedelen ved vrid og/eller løfteskader samt mindre traumer, der ikke i sig selv er tilstrækkelige til at udløse ryglidelsen i en normal rask ryg uden degenerative forandringer. '

Sagens faktiske omstændigheder:
[Klageren] pådrog sig ved ulykke den 15. december 2011 lændesmerter, forårsaget af flytning af et køleskab. Ved ulykken pådrog [klageren] sig til en diskusprolaps.

Ved afgørelse af 23. juni 2014 anerkendte Arbejdsskadestyrelsen skaden som en arbejdsskade og fastsatte méngraden til 10 %.

Arbejdsskadestyrelsen lægekonsulent har vurderet;

> '...at skaden i form af diskusprolaps er forårsaget af, at du flyttede et køleskab, som kilede sig fast i en dørramme.'

Ved skrivelse af 2. marts 2012 afviste Alm. Brand Forsikring A/S at dække skaden, under henvisning til ovennævnte lændeklausul i forsikringspolicen.

Synspunkter til støtte for et krav på ménerstatning:
Det gøres på vegne af [klageren] gældende, at hun på baggrund af lændeklausulen er berettiget til udbetaling af ménerstatning.

Ifølge lændeklausulen er diskusprolapstilfælde kun undtaget forsikringsdækning, såfremt de 'ikke i sig selv er tilstrækkelige til at udløse lidelsen' i en normal rask ryg uden degenerative forandringer.

[Klagerens] diskusprolaps er, ifølge Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, netop forårsaget af ulykken den 15. december 2011. Der er ikke oplysninger om, at [klageren] IKKE har en normal rask ryg.

På den baggrund er det min opfattelse, at skaden ikke er undtaget fra forsikringsdækning, da den alene skyldes ulykken den 15. december 2011.

Alm. Brand Forsikring A/S gør gældende, at lændeklausulen skal forstås således, at alle vrid- og løfteskader er undtaget fra dækning, og at mindre traumer er undtaget, såfremt de ikke i sig selv er tilstrækkelige til at udløse ryglidelsen i en normal rask ryg uden degenerative forandringer.

Lændeklausulen må imidlertid ud fra en ordlydsfortolkning forstås således, at diskusprolapstilfælde mv., der ikke i sig selv er tilstrækkelige til at udløse ryglidelsen i en normal rask ryg uden degenerative forandringer, er undtaget - mens diskusprolapstilfælde, der er egnet til at udløse lidelsen er forsikringsdækket.

Derudover bemærkes, at 'Koncipistreglen' må føre til, at uklarheder i aftalen må fortolkes imod affatteren, Alm. Brand Forsikring A/S.

Konklusion:

Det er klagers opfattelse, at hun er berettiget til at få udbetalt ménerstatning, idet forsikringspolicens lændeklausul ikke undtager dækning."

Dertil har selskabet i brev af 25/3 2015 til nævnet bl.a. bemærket:

"Begrundelse
Det fremgår af sagens lægelige oplysninger, at kunden tidligere har haft problemer med gener i lænderyggen. I marts 2011 søgte kunden læge på grund af lændesmerter med udstråling til ballerne, opstået efter fastholdelse af depressiv søn, hvorved kunden faldt ned på et flisegulv. Der blev i forbindelse med undersøgelsen konstateret nedsat bevægelighed af ryggen i alle planer, på grund af smerter i moderat grad. Kundens ryg har grundet ovennævnte forhold således været svækket før den anmeldte hændelse, og er dermed lettere modtagelig overfor efterfølgende mindre påvirkninger af lænderyggen.

Ifølge lægeerklæring 1 til Arbejdsskadestyrelsen, har kundens egen læge den 14. august 2012 stillet diagnosen 'diskusprolaps i lænden'. Det er dog ikke korrekt, at der skulle være tale om en diskusprolaps, som værende årsagen til kundens gener i lænderyggen. Der er intet i de lægelige oplysninger, som beviser denne påstand. MR-scanningen har derimod vist facetledsartroseforandringer i leddene L4/L5 og L5/S1 (degenerative forandringer/sygdom). Røntgenundersøgelsen af columna lumbalis har vist fremadglidning af 4. og 5. lændehvirvel (spondylolistese/sygdom).

I den forbindelse må vi henvise til, at ulykkesforsikringen ikke dækker sygdom og udløsning af latente sygdomsanlæg, selvom sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde. Dette jf. forsikringsbetingelserne punkt 12.1.2.

Speciallæge ... har også forklaret i speciallægeerklæringen, at der ikke er fundet nogen diskusprolaps i lænderyggen, og at der rent billedmæssigt ikke har kunne bevises nogen klar strukturel læsion i ryggen, som årsagen til generne.

På baggrund af ovenstående oplysninger mener vi, at Arbejdsskadestyrelsens afgørelse ikke er korrekt, da de har overset det forhold, at der slet ingen prolaps er fundet i lænderyggen. Arbejdsskadestyrelsens afgørelse er i øvrigt afsagt efter ASL, som vi på ulykkesforsikringen ikke behandler personskadesager ud fra. Vi behandler derimod sagerne efter FAL og de gældende forsikringsbetingelser.

Det er vores vurdering, at det er de forudbestående forhold og sygdom, som er årsagen til kundens gener i lænderyggen, som formentlig er blevet symptomgivende i forbindelse med den anmeldte hændelse.

Advokaten har i sin klage til Nævnet anført, at vores begrundelse for afvisning ikke kan gøres gældende i denne sag. Vi har henvist til, at lændeklausulen er en direkte undtagelse af vrid og løfteskader.

Lændeklausulens ordlyd:
'Forsikringen dækker ikke facetledssymptomer, hekseskud, lændehold og diskusprolapstilfælde, opstået i lændedelen ved vrid og/eller løfteskader samt mindre traumer, der ikke i sig selv er tilstrækkelige til at udløse ryglidelsen i en normal rask ryg uden degenerative forandringer'.

Som det fremgår af kundens anmeldelse og sagens øvrige oplysninger, har kunden netop fået et vrid i lænderyggen i forbindelse med løft af et køleskab og i den forbindelse fået smerter i lænderyggen. Denne type hændelse er i sig selv jf. klausulen direkte undtaget for dækning på ulykkesforsikringen, hvorfor vi har afvist skaden.

Vi er uenige med advokaten i dennes udlægningen af, hvordan klausulen skal tolkes, og må holde fast i, at det aldrig har været tiltænkt ulykkesforsikringen, at skulle dække hændelser, som ikke i sig selv er egnet til at forvolde skade i en normal rask ryg.

Sammenlagt er det vores vurdering, at den anmeldte hændelse ikke i sig selv er egnet til, at give varige rygsmerter i en normal rask ryg/lænd, uden degenerative forandringer.

Konklusion
På baggrund af ovenstående oplysninger, og med udgangspunkt i forsikringsbetingelsernes punkt 12.1.6. og 12.1.2., kan vi ikke tilbyde at betale erstatning og fastholder således vores afgørelse af den 2. marts 2012 og 30. oktober 2014.

Vi henviser til tidligere kendelser, hvoraf den seneste er afsagt den 3. november 2014 under sagsnr.: 85.850."

Med henvisning til selskabets bemærkninger har klagerens advokat i brev af 14/4 2015 til nævnet bl.a. anført:

"Alm. Brand lægger i sin begrundelse vægt på, at min klient tidligere har haft problemer med lænderyggen.

Det er korrekt, at min klient den 15. marts 2011 tilså egen læge grundet lændesmerter. Disse var forårsaget af, at min klient havde fastholdt sin søn i forbindelse med, at han fik et angstanfald. Smerterne forsvandt efter få dage med smertestillende medicin. Der er da heller ikke i egen læges journal nævnt yderligere konsultationer grundet lændesmerter, før ulykken sker den 15. december 2011.

Udover nævnte episode har min klient således ikke haft lændegener forud for ulykken."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Forsikringen dækker

12. Ulykkestilfælde
12.1. Ved ulykkestilfælde forstås en tilfældig, af forsikredes vilje uafhængig, pludselig udefrakommende indvirkning på legemet med en påviselig beskadigelse af dette til følge. Der er dog særlige regler for sport, motorcykel og fly punkt 13., 14. og 15.).
...
12.5. For at opnå dækning er det et krav at der er årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurdering bliver der blandt andet lagt vægt på, om ulykkestilfældet er egnet til at forårsage personskaden. Det vil sige om ulykkestilfældet i sig selv er nok til at forårsage/forklare skaden.

Forsikringen dækker ikke

12. Sygdom; lændedel, beruselse, m.v.
12.1.1. Ulykkestilfælde, der skyldes sygdom.
12.1.2. Sygdom og udløsning af bestående sygdomsanlæg, selv om sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde.
12.1.3. Forværring af følgerne af ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældig tilstødende sygdom.
...
12.1.6. Facetledssymptomer, hekseskud, lændehold og diskusprolapstilfælde, opstået i lændedelen ved vrid og/eller løfteskader samt mindre traumer, der ikke i sig selv er tilstrækkelige til at udløse ryglidelsen i en normal rask ryg uden degenerative forandringer."

Nævnet udtaler:

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at det er forudbestående forhold og sygdom, der er årsagen til klagerens gener i lænderyggen. Selskabet har endvidere henvist til lændeklausulen i forsikringsbetingelsernes § 12.1.6.

Arbejdsskadestyrelsen har anerkendt hændelsen som en arbejdsskade og har fastsat méngraden til 10 %. Det er nævnets opfattelse, at Arbejdsskadestyrelsens afgørelse ikke er ensbetydende med, at ulykkesforsikringsbetingelsernes krav om årsagssammenhæng er opfyldt, idet Arbejdsskadestyrelsens vurdering er foretaget under hensyntagen til arbejdsskadesikringslovens § 12, hvoraf det blandt andet fremgår, at "et varigt mén anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod" .

Det fremgår af speciallægeerklæringen af 4/11 2013, at der ikke er nogen diskusprolaps eller andet, der generer pladsen i klagerens rygmarvskanal, og at der er plads i begge sider i samtlige foraminae. Videre oplyser speciallægen, at der ikke er nogen umiddelbar billedmæssig forklaring på den udstrålende smerte til højre ben, som i forløbet varigt har lokaliseret til L5-rodsområdet. Derudover fremgår det, at der ved MR-skanning er vist nogle artroseforandringer på leddene L4/L5 og mindre udtalt svarende til L5/S1, og at hvirvelskiverne er af normal højde og med normal hydrering.

Selvom det må lægges til grund, at klagerens gener opstod den 15/12 2011, finder nævnet efter en gennemgang af sagens oplysninger – herunder navnlig speciallægeerklæringen – at hun ikke har bevist, at det anmeldte ulykkestilfælde den 15/12 2011 er hovedårsagen til hendes nuværende gener, og at det anmeldte ulykkestilfælde i sig selv har medført en méngrad på 5% eller derover. Allerede derfor kan nævnet ikke pålægge selskabet at yde erstatning.

Nævnet har herved bl.a. lagt vægt på klagerens patientjournal af 15/3 2011, samt at hendes gener ifølge speciallægeerklæringen er lokaliseret til L5-rodsområdet, og at der er påvist artroseforandringer på leddene L4/L5 og mindre udtalt svarende til L5/S1.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen